

jeg, kan vendes om, og det kan efter min Mening med større Styrke siges, at det er mere farligt, naar det fra Statens Side paa lægges Skoleraadene at udskrive Skatter af Communerne udover det, som disse selv vilde finde rimeligt. Det er — som allerede anført af det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 1ste Valgfreds (Sylvester Jørgensen) — ene og alene Pensionsbyrden, der har forarsaget, at der fordres en større Udskrivning af Hartkornet, og denne større Pensionsbyrde har igjen sin Grund i den Maade, hvorpaa Reguleringssummerne ere blevne beregnede. Jeg troer, at, skulle vi faae nogen Forandring til det Bedre, saa maa det absolut være i den Retning, som ogsaa er bleven anført af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen), at vi maae forandre Bestemmelserne for Reguleringssummernes Ansættelse; thi ellers vil, ikke alene for det Amts Vedkommende, som her er nævnt, men næsten for alle Amter Pensionsbyrden blive saa stor, at der endog vil foreslaaes en større Udskrivning udover de 36 Sk. Den høitærede Minister sagde vigtigstnok, at det var en ubetydelig Sum, hvorom der her var Tale; men jeg kunde næsten fristes til at tvivle om, at den høitærede Minister har læst Loven, efter den Beregning, han stillede op, idet han sagde: naar der udskrives 4 Sk. pr. Tønde Hartkorn, saa svares Halvdelen af Statskassen, og det vil altsaa i Grunden kun være 2 Sk. Men der staaer udtrykkelig, at, naar der ydes 4 Sk. pr. Tønde Hartkorn, saa skal der ydes et tilsvarende Tilskud af Statskassen, og det vil altsaa blive ligesaameget som 8 Sk. pr. Tønde Hartkorn, og dersom det bliver almindeligt hele Landet over, saa vil det vistnok blive en Forringelse af 30—40,000 Rbd., deels af Hartkornet og deels af Statskassen, som 4 Sk. pr. Tønde Hartkorn vil give. Jeg kan ikke indsee, at der for Tiden er nogen Anledning til at forandre de Bestemmelser, som ere fastslaaede ved Loven af 1856, om, at Statskassen skal vedblive at svare et tilsvarende Tilskud til det, som svares af Hartkornet ud over de 12 Sk., men dette har man gjort ved denne Lov, idet man har forandret det dertil, at dette Tilskud kun skulde svares til den Deel,

der udfordres til Pensioner og Alderstillsæg. Men, som allerede anført, det er jo ogsaa nødvendigt at fremme de andre Formaal, som Loven af 1856 omhandler. Det er jo i det Hele taget et mindre Beløb, der er Tale om udenfor Pensioneringen, det er navnlig Pensionsbyrden, som især trykker, og saalænge man ikke kan komme til at rette den forøgede Pensionsbyrde, enten ved at forandre Ansættelsen af Reguleringssummerne, eller ogsaa ved at antage flere ikke fast ansatte Skolelærere, — jeg troer, at man kunde gaae videre i denne Retning end man gjør, man behøver jo ikke i de tyndt befolkede Egne examinerede Lærere til at undervise Børnene tilstrækkeligt — saa vil denne Pensionsbyrde voxе os over Hovedet, og dersom man vil gaae denne Vej, som jeg godt kan indsee, at man ikke kan slaae ind paa her ved denne Lov, saa er det meget klogere at blive ved de Bestemmelser, der ere givne ved Loven af 1856, at Statskassen skal svare et tilsvarende Bidrag, indtil vi ved særlig Lov kunne komme til at afvende de Marsager, som bestandig give Anledning til forøget Udskrivning af Hartkornet. Jeg vil tilraade, at vi vedtage Endringsforslaget under Nr. 2, og derved rette paa de Felt, der ere tilfede, indtil Regjeringen kommer med et Lovforslag om at forandre Ansættelsen af Reguleringssummerne.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet:

Det ærede Medlem, som nu satte sig, var saa venlig at forudsætte, at jeg ikke havde gennemlæst Loven. Hvis jeg skulde følge hans Exempel og udtale min Opfattelse af det Fordrag, han har givet os til Bedste, samt udtale, hvad Dom jeg derom vilde fælde, kunde vi let komme ind paa en Discussionensmaade, som jeg ialfald ikke agter at følge. Jeg vil derfor ganske forlade dette og simpelthen gjøre opmærksom paa, at det er grundet paa en fuldstændig Misforstaaelse, naar det ærede Medlem med saa stor Styrke syntes at ville fremhæve, at jeg har gjort mig skyldig i en mærkelig Feiltagelse ved kun at regne 2 Sk., idet han forsikrer, at Beløbet var meget større end det, jeg nævnedes, men det ærede Medlem har ganske overseet, at jeg